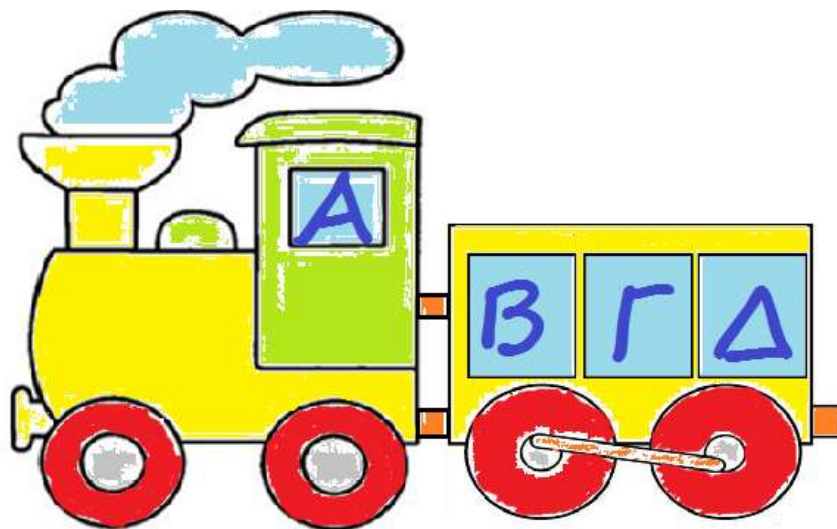

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ-ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ (Προτεινόμενο)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, 2015

Εισαγωγικό σημείωμα

Η παροικιακή εκπαίδευση είναι πρωταρχικός στόχος των Αποδήμων Κυπρίων και Ελλαδιτών στο Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ), που αγωνιούν και αγωνίζονται να κρατηθούν στις ρίζες τους και τον πολιτισμό των προγόνων τους.

Το Ελληνικό Παροικιακό Σχολείο (ΕΠΣ) σήμερα όσο ποτέ είναι μια αναγκαιότητα που όλοι αναγνωρίζουν και επιζητούν και σκοπό έχει να κρατήσει τη νέα γενιά στους κόλπους του ελληνισμού. Επιδιώκει να διδάξει στα παιδιά και τους νέους μας την ελληνική γλώσσα, να τους δώσει ευκαιρίες να βιώσουν ήθη και έθιμα μας, να γνωρίσουν τις αλήθειες της ελληνορθόδοξης χριστιανικής πίστης μας, την ιστορία μας και τον πολιτισμό μας. Έτσι, θα διατηρήσουν την εθνική, θρησκευτική και πολιτιστική τους ταυτότητα, θα νοιώθουν περήφανα για την καταγωγή τους και θα αποφύγουν την αφομοίωση από την οποία κινδυνεύουν στην πολυπολιτισμική χώρα στην οποία ζουν.

Τα τελευταία χρόνια, η αναθεώρηση του Αναλυτικού Προγράμματος για τα ΕΠΣ ήταν μια αναγκαιότητα, που η Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (ΚΕΑ) έχει θέσει σαν προτεραιότητα της. Εργάστηκε με συστηματικότητα λαμβάνοντας υπόψη τα σημερινά δεδομένα των ΕΠΣ, το γεγονός ότι οι μαθητές και μαθήτριες μας είναι κατά το πλείστον 2^{ης}, 3^{ης} ή και 4^{ης} γενιάς αποδήμων στο ΗΒ, το επίπεδο των ελληνικών με το οποίο ξεκινούν οι μαθητές τη φοίτησή τους και το επιθυμητό αποτέλεσμα με την ολοκλήρωση της φοίτησης τους στο δημοτικό.

Η προσπάθεια ολοκληρώθηκε με πρόταση που παρεδόθη στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥπΠΠ) της Κύπρου για έγκριση, μέρος της οποίας παρουσιάζεται στον παρόν έγγραφο.

Οι Θεματικές Ενότητες του Νηπιαγωγείου και της Προδημοτικής τάξης αναμένεται να αποτελέσει βασικό βοήθημα και οδηγό του εκπαιδευτικού στο αντίστοιχο επίπεδο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

Είμαι σίγουρη για την πλήρη και επιτυχή αξιοποίησή του.

Μαρία Παπαλούκα

Σύμβουλος Εκπαίδευσης της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας

Επιθεωρήτρια – Προϊσταμένη ΚΕΑ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ – ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο Νηπιαγωγείο και την Προδημοτική τάξη του παρoικιακού σχολείου αποτελεί το θεμέλιο για τη φοίτηση των μαθητών και δημιουργεί θετικούς δεσμούς με το ελληνικό σχολείο.

Σε μικρές ηλικίες τα παιδιά είναι δεκτικά και έχουν αναπτυγμένη περιέργεια. Αντιμετωπίζουν τη διδασκαλία μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας με ενθουσιασμό, σαν ένα καινούργιο παιχνίδι και συλλέγουν αποτελεσματικά γλωσσικές εμπειρίες. Ο εκπαιδευτικός καλείται να εκμεταλλευτεί τα χαρακτηριστικά αυτά της μικρής ηλικίας για να καλλιεργήσει στα παιδιά δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, κάνοντας παράλληλα διασκεδαστική και ευχάριστη τη γλωσσική εκμάθηση και επικοινωνία.

Το Νηπιαγωγείο δέχεται παιδιά 4 χρονών και η Προδημοτική τάξη παιδιά 5 χρονών. Στο Νηπιαγωγείο και την Προδημοτική οι μαθητές πρέπει να εφοδιαστούν με το βασικό λεξιλόγιο και απλές φράσεις για την πρώτη τους επικοινωνία στα ελληνικά. Το λεξιλόγιο του νηπιαγωγείου επαναλαμβάνεται και στην προδημοτική τάξη καθώς δεν ξεκινούν όλα τα παιδιά τη φοίτησή τους στο ελληνικό σχολείο στην ηλικία των 4 χρονών. Πάνω σε αυτό το λεξιλόγιο θα στηριχτεί αργότερα η διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής στην Α' τάξη.

Είναι δεδομένο ότι ο προφορικός λόγος αποτελεί τη βάση για την εκμάθηση μια ξένης γλώσσας. Λαμβάνοντας υπόψη και τον περιορισμένο χρόνο λειτουργίας του ελληνικού παρoικιακού σχολείου η διδασκαλία γραμμάτων δεν περιλαμβάνεται στις τάξεις του Νηπιαγωγείου και της Προδημοτικής. Όπως έχει αποδείξει η εμπειρία προηγούμενων χρόνων η διδασκαλία ανάγνωσης και γραφής της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, πριν από την ηλικία των 6 χρονών, λειτουργεί εις βάρος της χρήσης της γλώσσας στον προφορικό λόγο, και των δραστηριοτήτων για εμπέδωση του λεξιλογίου, να μπει κάπου αλλού

Λέξεις ή εκφράσεις των παιδιών στην κυπριακή διάλεκτο είναι αποδεχτές. Ταυτόχρονα δίνεται και η λέξη στην κοινή ελληνική, εξηγώντας ότι είναι λέξη με την ίδια έννοια.

Η συνεργασία με τους γονείς είναι σημαντική για να υπάρχει συνέχεια της δουλειάς του σχολείου και στο σπίτι. Παροτρύνονται οι γονείς να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα στο σπίτι έτσι ώστε τα παιδιά να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο που διδάσκονται.

Ο εκπαιδευτικός φροντίζει να δημιουργεί στην αίθουσα διδασκαλίας ένα ευχάριστο και ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον. Το εκπαιδευτικό παιχνίδι είναι μέρος της καθημερινής ρουτίνας στην τάξη και συμβάλλει στην δημιουργία θετικής στάσης των παιδιών προς το σχολείο. Η χρήση του στην τάξη προσφέρει φυσικά και αβίαστα την ενεργό συμμετοχή του παιδιού στην διαδικασία της μάθησης.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Το παιδί να:

- έρχεται με ευχαρίστηση στο Ελληνικό σχολείο
- έρθει σε επαφή με θρησκευτικά, πολιτιστικά και ιστορικά στοιχεία της Κύπρου και της Ελλάδας
- χρησιμοποιεί βασικό λεξιλόγιο και φράσεις για να επικοινωνεί στην ελληνική γλώσσα

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Εισαγωγή

Οι πιο κάτω στόχοι είναι γενικοί και αναφέρονται τόσο στο νηπιαγωγείο όσο και στην Προδημοτική. Αναμένεται ότι ο κάθε εκπαιδευτικός θα επιδιώξει την επίτευξη των στόχων σε βαθμό ανάλογο με το επίπεδο και τις εμπειρίες των παιδιών της τάξης του. Το κάθε παιδί αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή οντότητα και του παρέχεται διαφοροποιημένη εργασία, όπου χρειάζεται.

Το παιδί αναμένεται να:

Ακρόαση – κατανόηση

- έχει οπτική επαφή με τον ομιλητή
- ακούει προσεκτικά τον ομιλητή
- ακολουθεί απλές οδηγίες
- ανταποκρίνεται θετικά στη ρουτίνα της τάξης

Προφορική έκφραση

- χρησιμοποιεί τις λέξεις και φράσεις που διδάσκεται
- λαμβάνει μέρος σε διαλόγους
- εκφράζει βασικές ανάγκες μονολεκτικά ή με μικρές φράσεις
- απομνημονεύει παιδικά τραγούδια και ποιήματα

Ανάγνωση – κατανόηση

- αναγνωρίζει το όνομά του

Γραπτή έκφραση

- αντιγράφει/γράφει το όνομά του
- αντιγράφει λέξεις ή φράσεις σχετικές με τα σχέδια ή τις κατασκευές του (ισχύει μόνο για την προδημοτική τάξη)

Λεξιλόγιο

- κατακτήσει το εννοιολογικό λεξιλόγιο που δίνεται στις ενότητες και να το χρησιμοποιεί σε μικρές φράσεις και προτάσεις

Συναισθηματική καλλιέργεια

- αναπτύξει θετική στάση απέναντι στο Ελληνικό σχολείο
- μιλά ελληνικά με αυτοπεποίθηση, ανεξάρτητα από πιθανά λάθη του
- συμμετέχει με προθυμία στις γιορτές και εκδηλώσεις του σχολείου
- νιώθει περήφανο για την καταγωγή του

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Επικοινωνιακή προσέγγιση

Αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διδασκαλία παιδιών μικρής ηλικίας ο εκπαιδευτικός να:

- εμπνέει εμπιστοσύνη στα παιδιά
- δημιουργεί ένα πλαίσιο με πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας
- αντιμετωπίζει τη γλώσσα σαν εργαλείο μάθησης και επικοινωνίας
- ενισχύει κάθε μορφή επικοινωνίας μην έχει ρόλο εξωτερικού παρατηρητή, αλλά να είναι μέρος της ομάδας συμμετέχοντας στις δραστηριότητες των παιδιών

Γενικές αρχές

Για καλύτερα αποτελέσματα είναι απαραίτητο ο εκπαιδευτικός να:

- κάνει συχνές επαναλήψεις
- επιμένει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τις λέξεις που διδάσκονται
- να χρησιμοποιεί την αγγλική γλώσσα στην αρχή για επικοινωνία με τα παιδιά και σταδιακά να την περιορίζει όπου είναι απαραίτητο
- έχει ευελιξία και να εκμεταλλεύεται ευκαιρίες που παρέχουν τα ίδια τα παιδιά για επαναφορά και εμπλουτισμό λεξιλογίου
- να αποδέχεται τα λάθη ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας και να τα διορθώνει απλά επαναλαμβάνοντας τις λέξεις, σωστά

Τεχνικές διδασκαλίας

Ο εκπαιδευτικός καλείται να χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές διδασκαλίας για να διδάξει στα παιδιά το νέο λεξιλόγιο, όπως:

- Συζήτηση σε κύκλο
- Διάλογοι μεταξύ παιδιών και παιδιών – εκπαιδευτικού
- Ομαδικό παιχνίδι
- Τραγούδι
- Χορός και κίνηση
- Κάρτες με εικόνες
- Παραμύθι
- Μίμηση
- Χρήση τεχνολογίας (όπου είναι εφικτό)
- Θεατρικό παιχνίδι
- Κουκλοθέατρο
- Κατασκευές, χειροτεχνία

Εφαρμόζοντας τα πιο πάνω στις ενότητες που ακολουθούν, διασφαλίζουμε μια αποτελεσματική και ταυτόχρονα ευχάριστη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Η εφαρμογή της επικοινωνιακής προσέγγισης στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, επιτρέπει τη συμμετοχή όλων των παιδιών, λαμβάνοντας υπόψη τα πολλαπλά μαθησιακά στυλ και τα διαφορετικά βιώματα του κάθε παιδιού.

Είναι σημαντικό τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να μην πιέζονται και οι δάσκαλοι να

μην επικεντρώνονται στις επιδόσεις, αλλά να εκτιμούν θετικά τη μαθησιακή εμπειρία που προσφέρει στους μαθητές η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και να ενθαρρύνουν κάθε προσπάθεια.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εισαγωγή

Το λεξιλόγιο που δίνεται στο παρόν αναλυτικό είναι το βασικό και αναμένεται ότι θα το γνωρίζουν τα παιδιά μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Το λεξιλόγιο διδάσκεται κατά θεματικές ενότητες και καλλιεργείται συνεχώς, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Ευκαιριακά μπορεί να αναφέρονται ή να εξηγούνται και άλλες λέξεις, που δεν περιλαμβάνονται στο βασικό λεξιλόγιο, οι οποίες όμως δεν διδάσκονται συστηματικά και δεν αναμένεται να τις χρησιμοποιούν τα παιδιά.

Επιπρόσθετο λεξιλόγιο και φράσεις επικοινωνίας δίνονται μόνο στην περίπτωση που τα παιδιά κατέχουν το βασικό λεξιλόγιο.

Για τη διδασκαλία του νέου λεξιλογίου πρέπει να δημιουργούνται πραγματικές καταστάσεις ζωής και να χρησιμοποιούνται πραγματικά αντικείμενα, όπου είναι δυνατό, και εικόνες. Επίσης, η χρήση κινήσεων και χειρονομιών βοηθά στην εκμάθηση του νέου λεξιλογίου.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να είναι ενήμερος για τυχόν ιδιαιτερότητες της οικογένειας του κάθε παιδιού (π.χ. να μη ζει μέλος της οικογένειας) και να ενεργεί ανάλογα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Ενότητες

Θεωρείται ότι το λεξιλόγιο που διδάσκεται σε κάθε ενότητα χρησιμοποιείται ως προϋπάρχουσα γνώση και σε επόμενες. Εν τούτοις, σε μερικές περιπτώσεις επαναλαμβάνεται για να τονιστεί η σημασία του.

Οι ενότητες είναι τοποθετημένες σε σειρά ανάλογα με την επικαιρότητα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι ενότητες με δύο αστερίσκους χρειάζονται περισσότερο του ενός μαθήματος για διδασκαλία και εμπέδωση, ενώ οι ενότητες με έναν αστερίσκο καταλαμβάνουν μόνο μέρος του διδακτικού χρόνου. Για το λόγο αυτό ο αριθμός των ενοτήτων είναι μικρότερος του αριθμού των εργασιμών εβδομάδων της σχολικής χρονιάς. Επίσης λαμβάνεται υπόψη ότι μερικά από τα μαθήματα θα χρησιμοποιηθούν για γιορτές/εκδηλώσεις και επαναλήψεις.

Σημείωση: Οι φράσεις στις παρενθέσεις () χρησιμοποιούνται για επεξηγήσεις. Τα παιδιά αναμένεται να κατανοούν ερωτήσεις, φράσεις και οδηγίες που παρουσιάζονται σε αγκύλες [] και να ανταποκρίνονται σε αυτές.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ –
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**

Νηπιαγωγείο

γεια σου, καλημέρα, καλησπέρα, καληνύχτα,
το αγόρι, το κορίτσι, έλα, μπράβο

Γεια σου
Καλημέρα κυρία/κύριε ... (όνομα)
[Πώς σε λένε;]

... (όνομα)

Προδημοτική

γεια σου, καλημέρα, καλησπέρα, καληνύχτα,
το αγόρι, το κορίτσι, έλα, ελάτε, είμαι, είσαι,
είναι, ευχαριστώ, καλά

Πώς σε λένε;

Με λένε ...

[Τι κάνεις;]

Καλά, ευχαριστώ.

[Πώς λένε τον/την δάσκαλο/δασκάλα
σου;]

Κύριο/ Κυρία ...

[Είσαι αγόρι ή κορίτσι;]

Είμαι αγόρι/κορίτσι.

**ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ –
Η ΡΟΥΤΙΝΑ ΤΗΣ
ΤΑΞΗΣ**

Νηπιαγωγείο

Μάθημα Α:

τα χρωματιστά, είναι, η καρέκλα, η δασκάλα,
το σχολείο, η τουαλέτα, παίζω

[Τι είναι;]

-(π.χ. Μολύβι.)

(Κατανόηση και εκτέλεση οδηγιών)

[Κάθισε/Καθίστε].

Προδημοτική

Μάθημα Β:

η τσάντα, το μολύβι, η τάξη, ο πίνακας, τα
χρωματιστά μολύβια

[Σήκω/Σηκωθείτε]

[Κάνετε κύκλο/γραμμή]

Μάθημα Α:

η δασκάλα, ο δάσκαλος, το σχολείο, η
τουαλέτα, το διάλειμμα, ο χορός, το τραγούδι,
πάνω, κάτω, παίζω, παίζουμε

[Τι είναι;]

Είναι ... (π.χ. μολύβι)

[Είναι μολύβι;]

Ναι/Όχι

(Κατανόηση και εκτέλεση οδηγιών)

[Κάθισε]

Μάθημα Β:

το μολύβι, τα χρωματιστά μολύβια, το βιβλίο,
η καρέκλα, η τσάντα, η κασετίνα, το ψαλίδι,
ο πίνακας, η τάξη

[Διάλειμμα/χορός/τραγούδι]

[Πάνω/Κάτω το χέρι]

[Κάνετε κύκλο/γραμμή]

**Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ –
Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ**

Νηπιαγωγείο	ο ιερέας, ο σταυρός, το νερό, η εκκλησία	[Κάνω το σταυρό μου]
Προδημοτική	ο ιερέας, ο σταυρός, το νερό, το κερί, η προσευχή, η εκκλησία	[Κάνω το σταυρό μου] [Κάνω προσευχή]

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Νηπιαγωγείο	το χρώμα, το κόκκινο, το κίτρινο, το μπλε, το πράσινο, το ροζ, το άσπρο	[Τι χρώμα είναι ...;] ... (π.χ. κόκκινο) (Εκτέλεση οδηγίας) [Χρωμάτισε!]
Προδημοτική	το χρώμα, τα χρώματα, το κόκκινο, το κίτρινο, το μπλε, το πράσινο, το πορτοκαλί, το μωβ, το ροζ, το καφέ, το μαύρο, το άσπρο, το γκρίζο	[Τι χρώμα είναι....;] Είναι ... (π.χ. κίτρινο) (Εκτέλεση οδηγίας) [Χρωματίστε/Χρωμάτισε]

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Νηπιαγωγείο	η μαμά, ο μπαμπάς, ο αδερφός, η αδερφή, το μωρό, η γιαγιά, ο παππούς, αγαπώ	[Ποιος/α είναι;] Ο μπαμπάς. Η μαμά. Αγαπώ τη μαμά / τον μπαμπά.
Προδημοτική	η μαμά, ο μπαμπάς, ο αδερφός, η αδερφή, το μωρό, η γιαγιά, ο παππούς, ο θείος, η θεία	[Ποιος/α είναι;] Η μαμά/Ο μπαμπάς. Η μαμά/Ο μπαμπάς μου. [Πώς λένε τη μαμά/τον μπαμπά;] ... (όνομα) Αγαπώ τη μαμά μου/ τον μπαμπά μου.

**1^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
1960**

Νηπιαγωγείο	η Κύπρος, η σημαία, γιορτάζει	Γιορτάζει η Κύπρος.
Προδημοτική	η Κύπρος, η σημαία, γιορτάζει	Γιορτάζει η σημαία. Γιορτάζει η Κύπρος. Γιορτάζει η σημαία. [Τι χρώματα έχει η σημαία της Κύπρου;] Πορτοκαλί, άσπρο και πράσινο.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Νηπιαγωγείο το φύλλο, τα φύλλα, το δέντρο, τα δέντρα, το καφέ, βρέχει, φυσάει, η ομπρέλα

Τα φύλλα είναι καφέ/κίτρινα/πορτοκαλί/πράσινα.
Βρέχει.
Φυσάει.
Τα φύλλα είναι καφέ/κίτρινα/πορτοκαλί/πράσινα.
Βρέχει.
Φυσάει.

Προδημοτική το φύλλο, τα φύλλα, το δέντρο, τα δέντρα, βρέχει, φυσάει, η ομπρέλα, σήμερα

**28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
1940**

Νηπιαγωγείο η Ελλάδα, η σημαία, το «ΟΧΙ», γιορτάζει

Γιορτάζει η Ελλάδα
Γιορτάζει η σημαία.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Άσπρο και μπλε.
Γιορτάζει η Ελλάδα
Γιορτάζει η σημαία.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Άσπρο και μπλε.

Προδημοτική η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση, το «ΟΧΙ», γιορτάζει

**ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ - ΤΑ
ΓΕΝΕΘΛΙΑ**

Νηπιαγωγείο οι αριθμοί από το ένα μέχρι το δέκα, τα γενέθλια, η τούρτα, τα κεράκια, είμαι

[Πόσα είναι;]
Ένα/δύο κλπ.
[Πόσων χρονών είσαι;]
Τεσσάρων.
Χρόνια πολλά!
[Πόσα είναι;]
Ένα, δύο κτλ.
[Πόσων χρονών είσαι;]
Είμαι πέντε.
Χρόνια πολλά!
Να ζήσεις!

Προδημοτική οι αριθμοί από το ένα μέχρι το δέκα, παρακαλώ, τα γενέθλια, η τούρτα, τα κεράκια, το δώρο, τα δώρα

**ΤΑ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ**

Νηπιαγωγείο ο Χριστός, η Παναγία, το αστέρι, η εκκλησία,

Καλά Χριστούγεννα!
Χρόνια πολλά!

	ο άγγελος, τα Χριστούγεννα, η κάρτα	(Δείχνοντας την εικόνα της γέννησης) [Ποιος/Ποια είναι;] Ο Χριστός! κτλ.
Προδημοτική	ο Χριστός, η Παναγία, ο Ιωσήφ, οι μάγοι, οι βοσκοί, το αστέρι, ο άγγελος, οι άγγελοι, η εκκλησία, τα Χριστούγεννα, η κάρτα, στολίζω	Καλά Χριστούγεννα! Χρόνια πολλά! (Δείχνοντας την εικόνα της γέννησης) [Ποιος/Ποια είναι;] Είναι ο Χριστός! κτλ.

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Νηπιαγωγείο	ο Άγιος Βασίλης, η βασιλόπιτα, τα δώρα, φέρνει	Ο Άγιος Βασίλης φέρνει δώρα.
Προδημοτική	ο Άγιος Βασίλης, η βασιλόπιτα, τα δώρα, η Πρωτοχρονιά, φέρνει	Ο Άγιος Βασίλης φέρνει δώρα. Καλή χρονιά!

ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Νηπιαγωγείο	ο νονός, η νονά	[Ποιος/ποια είναι ο νονός/νονά σου;] Η/Ο ... (όνομα)
Προδημοτική	η βάφτιση, ο νονός, η νονά	[Ποιος/ποια είναι ο νονός/νονά σου;] Η/Ο νονός/νονά μου είναι ... Η βάφτιση του Χριστού.

ΤΑ ΦΑΓΗΤΑ

Νηπιαγωγείο	το φαγητό, το ψωμί, το τυρί, το γάλα, ο χυμός, η σοκολάτα, το αβγό, πίνω, τρώω, θέλω	Τρώω ... Πίνω ... Θέλω ...
Προδημοτική	το ψωμί, το τυρί, το φαγητό, το γάλα, ο χυμός, η σοκολάτα, το αβγό, πίνω, τρώω, θέλω	Τρώω ... Πίνω ... Θέλω ...

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Νηπιαγωγείο	ο μαθητής, η μαθήτρια, το ελληνικό σχολείο	Γιορτάζει το σχολείο. Γιορτάζει το βιβλίο.
Προδημοτική	ο μαθητής, η μαθήτρια, η δασκάλα, το βιβλίο, το ελληνικό σχολείο	Είμαι μαθητής/μαθήτρια. Γιορτάζει το σχολείο. Γιορτάζει το βιβλίο. Είμαι μαθητής/μαθήτρια.

ΤΑ ΡΟΥΧΑ

Νηπιαγωγείο το σακάκι, το πουλόβερ, το φόρεμα, τα παπούτσια, το παντελόνι

Φορώ ...
Το ... (π.χ. παντελόνι) είναι ... (π.χ. πράσινο)

Προδημοτική το σακάκι, το πουλόβερ, το φόρεμα, τα παπούτσια, το παντελόνι

Φορώ ...
Το ... (π.χ. παντελόνι) είναι ... (π.χ. πράσινο)

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Νηπιαγωγείο το κρύο, το χιόνι, ο χιονάνθρωπος, οι μπότες, το κασκόλ, ο σκούφος, τα γάντια

Κάνει κρύο.
Φορώ ...

Προδημοτική ο χειμώνας, το κρύο, το χιόνι, ο χιονάνθρωπος, το τσάι, η σούπα, χιονίζει, ο σκούφος, το κασκόλ, τα γάντια, οι μπότες

Είναι χειμώνας.
Κάνει κρύο.
Χιονίζει.
Πίνω τσάι.
Τρώω σούπα.
Φορώ ...

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Νηπιαγωγείο το καρναβάλι, η μάσκα, το πάρτι, το καπέλο

Είναι καρναβάλι.
Φορώ μάσκα/καπέλο.

Προδημοτική το καρναβάλι, η μάσκα, οι μάσκες, η στολή, το πάρτι, το καπέλο

Είναι καρναβάλι.
Φορώ μάσκα/καπέλο/στολή.

Η ΚΥΡΑ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Νηπιαγωγείο εφτά, τα πόδια, η κυρά Σαρακοστή, το κρέας, τα λαχανικά, τα φρούτα, το ψάρι

Τρώει ...
Δεν τρώει ...

Προδημοτική εφτά, τα πόδια, η κυρά Σαρακοστή, το κρέας, τα λαχανικά, τα φρούτα, το ψάρι

Τρώει ...
Δεν τρώει ...

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Νηπιαγωγείο η μαμά, η μανούλα, η μητέρα, τα λουλούδια

Να ζήσεις μανούλα!
Μανούλα σε αγαπώ!
Γιορτάζει η μαμά!

Προδημοτική η μαμά, η μανούλα, η μητέρα, τα λουλούδια

Χρόνια πολλά μαμά!
Να ζήσεις μανούλα!
Μανούλα σε αγαπώ!

Γιορτάζει η μαμά!
Χρόνια πολλά μαμά!

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Νηπιαγωγείο η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση

Γιορτάζει η Ελλάδα.
Η σημαία της Ελλάδας.
[Τι χρώμα έχει η σημαία της Ελλάδας;]

Προδημοτική η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση

Μπλε και άσπρο.
Γιορτάζει η Ελλάδα.
Η σημαία της Ελλάδας.
[Τι χρώμα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Μπλε και άσπρο
Να η Παναγία!
Να ο άγγελος!

1^η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Νηπιαγωγείο η Κύπρος, η σημαία

Γιορτάζει η Κύπρος.
Η σημαία της Κύπρου.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Κύπρου;]
Πορτοκαλί, άσπρο και πράσινο.

Προδημοτική η Κύπρος, η σημαία

ΤΟ ΠΑΣΧΑ –
ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ
ΠΑΣΧΑ

Νηπιαγωγείο Μάθημα Α:
η λαμπάδα, η εκκλησία, ο Χριστός, ο σταυρός, το Πάσχα

Χριστός Ανέστη!
Αληθώς Ανέστη!
Καλό Πάσχα!
Πηγαίνω στην εκκλησία.
Τρώω φλαούνα/τσουρέκι.

Προδημοτική Μάθημα Β:
Η φλαούνα, τα τσουρέκια, τα κόκκινα αβγά, πηγαίνω

Μάθημα Α:
το Πάσχα, η λαμπάδα, η εκκλησία, ο Χριστός, ο σταυρός, ο επιτάφιος, πηγαίνουμε

Καλό Πάσχα!
Χριστός Ανέστη!
Αληθώς Ανέστη!
Κάνω το σταυρό μου.
Πηγαίνουμε στην εκκλησία.
Τρώμε σούπα/φλαούνα/ τσουρέκι.

Μάθημα Β:

η φλαούνα, τα τσουρέκια, τα αβγά, η σούβλα, τρώμε

Η ΑΝΟΙΞΗ

Νηπιαγωγείο	το λουλούδι, τα λουλούδια, πολλά, ο κήπος	Τα φύλλα είναι πράσινα. Έχει πολλά λουλούδια. Ο κήπος έχει λουλούδια. Τα λουλούδια είναι ροζ / κόκκινα / μωβ κλπ.
Προδημοτική	η άνοιξη, το λουλούδι, τα λουλούδια, το δέντρο, τα δέντρα, ο κήπος	Είναι άνοιξη. Τα φύλλα είναι πράσινα. Έχει πολλά λουλούδια. Ο κήπος έχει λουλούδια. Τα λουλούδια είναι ροζ/κόκκινα/μωβ κλπ. Μου αρέσουν τα λουλούδια.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Νηπιαγωγείο	το κεφάλι, τα μαλλιά, τα χέρια, τα πόδια, τα γόνατα	Έχω δυο χέρια/πόδια. Έχω ένα κεφάλι. Να το/τα ... (μέρος του σώματος) μου.
Προδημοτική	το κεφάλι, τα μαλλιά, το σώμα, τα χέρια, τα πόδια, οι ώμοι, τα γόνατα, τα δάχτυλα, η κοιλιά	Έχω δυο χέρια/πόδια. Έχω ένα κεφάλι. Να το/τα ... (μέρος του σώματος) μου.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Νηπιαγωγείο	το πρόσωπο, τα μάτια, η μύτη, τα αφτιά, το στόμα	Έχω δύο μάτια/αφτιά. Έχω ένα στόμα.
Προδημοτική	το πρόσωπο, τα μάτια, η μύτη, τα αφτιά, το στόμα, τα δόντια	Έχω δύο μάτια/αφτιά. Έχω ένα στόμα. Έχω μια μύτη.

ΤΑ ΦΡΟΥΤΑ

Νηπιαγωγείο	το μήλο, η μπανάνα, το αχλάδι, το πορτοκάλι, η φράουλα, το κεράσι, το σταφύλι	[Σου αρέσει το/η ... (φρούτο);] Ναι/Όχι.
Προδημοτική	το μήλο, η μπανάνα, το αχλάδι, το πορτοκάλι,	[Σου αρέσει το/η ... (φρούτο);]

η φράουλα, το κεράσι, το καρπούζι, το σταφύλι, το πεπόνι

Ναι/Όχι.
[Ποιο φρούτο σου αρέσει;]
Μου αρέσει το/η ...

ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Νηπιαγωγείο το σπίτι, η πόρτα, το παράθυρο

Το σπίτι μου.

Προδημοτική το σπίτι, η πόρτα, το παράθυρο, μικρό/μεγάλο

Να η πόρτα!
Να το παράθυρο!
Το σπίτι μου.
Η πόρτα/Το παράθυρο είναι ...
(χρώμα).
[Είναι μεγάλο/μικρό;]
Ναι/όχι.

ΤΑ ΖΩΑ

Νηπιαγωγείο το άλογο, η κότα, ο σκύλος, η γάτα, το ψάρι, η πάπια

[Είναι ...;]
Ναι/Όχι.
[Τι είναι;]
Είναι...

Προδημοτική η γάτα, ο σκύλος, το ψάρι, η αγελάδα, η κότα, η πάπια, το άλογο

[Είναι ...;]
Ναι/Όχι.
[Τι είναι;]
Είναι...

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Νηπιαγωγείο οι διακοπές, το παγωτό, η θάλασσα, το βουνό, το καρπούζι, το πεπόνι, το σύκο, ο ήλιος, η ζέστη

Κάνει ζέστη.
Έχει ήλιο.

Προδημοτική το καλοκαίρι, η ζέστη, ο ήλιος, οι διακοπές, το παγωτό, η θάλασσα, το βουνό, το καρπούζι, το πεπόνι, το σύκο, το μαγιά, το καπέλο, τα γυαλιά

Είναι καλοκαίρι.
Κάνει ζέστη.
Έχει ήλιο.

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

Εισαγωγή

Οι δραστηριότητες που ακολουθούν είναι ενδεικτικές και μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορες θεματικές ενότητες. Ο κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να διασκευάσει και να προσαρμόσει τα πιο κάτω ανάλογα με το λεξιλόγιο της θεματικής ενότητας, το επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των παιδιών που έχει στην τάξη του.

Δραστηριότητες

1. Παίζω και μαθαίνω με το ζάρι

Χρησιμοποιώντας ένα μεγάλο ζάρι, όπου σε κάθε πλευρά είναι τοποθετημένες εικόνες ανάλογα με το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκουμε κάθε φορά, καλούμε τα παιδιά ένα, ένα να ρίξουν το ζάρι και να πουν τι βλέπουν.

2. Παίζω και μαθαίνω με την μπάλα

Χρησιμοποιώντας μια μαλακή μπάλα ο δάσκαλος ρίχνει την μπάλα σε ένα παιδί και αναμένει να απαντήσει σε απλή ερώτηση (π.χ. πώς σε λένε;) ή να πει ένα ζώο/χρώμα/αντικείμενο... ανάλογα με την ενότητα που διδάσκονται. Ο μαθητής ρίχνει την μπάλα πίσω λέγοντας τη σχετική λέξη ή φράση.

3. Παίζω και μαθαίνω με εικονοβεντάλιες

Ο δάσκαλος μοιράζει στα παιδιά τις εικονοβεντάλιες τις οποίες έχει ετοιμάσει προηγουμένως και παρουσιάζουν φρούτα, ζώα, χρώματα κλπ ανάλογα με την ενότητα (1 ανά παιδί ή σε ζευγάρια). Ζητά από τα παιδιά να του δείξουν την εικόνα που αντιστοιχεί στη λέξη που τους λέει.

4. Παίζω και μαθαίνω με καρτέλες

Υπάρχουν πολλές δυνατότητες για παιχνίδι με τις καρτέλες, οι οποίες απεικονίζουν κάθε φορά τα αντικείμενα από το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκουμε. Πριν από κάθε παιχνίδι γίνεται η εξής διαδικασία: Ο δάσκαλος δείχνει στα παιδιά μια μια τις κάρτες και τα παιδιά επαναλαμβάνουν τι απεικονίζεται μετά το δάσκαλό τους.

Έπειτα, τα παιδιά πρέπει να ονομάσουν μόνα τους όλα τα αντικείμενα των καρτών.

Πιο κάτω αναφέρονται ενδεικτικά κάποια παιχνίδια:

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Στη μέση τοποθετούμε ανάποδα καρτέλες που απεικονίζουν χρώματα, δραστηριότητες, φαγητά, μέρη του σπιτιού (ανάλογα με την ενότητα). Κάθε παιδί παίρνει μια κάρτα και λέει τι απεικονίζει. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι να λάβουν μέρος όλα τα παιδιά.
- Με τον ίδιο τρόπο μπορούμε να χωρίσουμε την τάξη σε δύο ομάδες και κάθε φορά ένα παιδί από την αντίπαλη ομάδα παίρνει μια κάρτα και ρωτάει «Τι είναι;»
- Παιχνίδι μνήμης. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Οι κάρτες με το λεξιλόγιο της ενότητας μας υπάρχουν ανά δύο πχ. στην ενότητα «Τα φρούτα», υπάρχουν δυο μήλα, αχλάδια κλπ. Τα παιδιά δικαιούνται να αναποδογυρίσουν δυο κάρτες κάθε φορά, λέγοντας τι βλέπουν. Εάν βρουν την ίδια εικόνα κερδίζουν. Συνεχίζουν το παιχνίδι μέχρι να τελειώσουν όλες οι καρτέλες.
- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Στη μέση τοποθετούμε 3–5 καρτέλες που απεικονίζουν χρώματα, δραστηριότητες, φαγητά, μέρη του σπιτιού (ανάλογα με την ενότητα). Ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια και κρύβει μια καρτέλα. Έπειτα, καλεί τα παιδιά να ανοίξουν τα μάτια και να μαντέψουν τι λείπει.

5. Τόμπολα/Bingo.

Ο δάσκαλος ετοιμάζει κάρτες με διάφορες εικόνες από τα αντικείμενα της ενότητας που διδάσκει. Κάθε παιδί παίρνει μια κάρτα. Ο δάσκαλος (ή ένα παιδί) φωνάζει δυνατά και καθαρά ένα αντικείμενο και τα παιδιά που το έχουν στην κάρτα τους το διαγράφουν. Νικητής είναι το παιδί που θα διαγράψει πρώτα όλα τα αντικείμενα της κάρτας του, και το ανακοινώνει φωνάζοντας «Μπίνκο».

Παραλλαγή

Ο δάσκαλος δίνει στα παιδιά καρτέλες με εικόνες (ανάλογα με την ενότητα μπορεί να είναι τα χρώματα/ζώα/μέρη του σώματος). Ο δάσκαλος λέει αργά και καθαρά τις λέξεις και τα παιδιά καλούνται να τις αναγνωρίσουν και να τοποθετήσουν ένα πόνι πάνω από την εικόνα που ακούνε κάθε φορά.

6. Μαγική Τσάντα

Μέσα σε μια μη διαφανή τσάντα ο εκπαιδευτικός τοποθετεί διάφορα μοντέλα αντικειμένων ανάλογα με την ενότητα. Τα παιδιά, ένα-ένα κλείνουν τα μάτια και διαλέγουν ένα αντικείμενο. Καλούνται να μαντέψουν το αντικείμενο ή να ανοίξουν τα μάτια και να το ονομάσουν.

7. Κυνήγι θησαυρού

Ο εκπαιδευτικός κρύβει στην αίθουσα αντικείμενα ή καρτέλες που απεικονίζουν τα αντικείμενα σχετικά με την ενότητα που διδάσκει. Καλεί τα παιδιά να βρουν συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε φορά.

8. Ντόμινο με αντικείμενα από το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκεται.

9. Διαδραστικές δραστηριότητες στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή. Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά, όπου υπάρχει δυνατότητα χρήσης διαδραστικού πίνακα ή διαδοχικά σε ζευγαράκια στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε διαδραστικές δραστηριότητες π.χ. από το Λογισμικό Μαργαρίτα 1.

10. Η δασκάλα φωνάζει τα παιδιά ένα-ένα. Το κάθε παιδί που ακούει το όνομά του βρίσκει τη καρτέλα με το όνομά του και τη βάζει στον πίνακα.